



ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Освітня програма	37104 Прикладна механіка
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	131 Прикладна механіка

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.12.2020 р.

Справа № 0860/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 13 "Механічна інженерія" у складі:

Зоя Дурягіна – головуєчий,
Алієв Ельчин Бахтияр,
Гавва Олександр Миколайович,
Заболотний Олег Васильович,
Канагеев Олександр Олександрович,
Ковалевський Сергій Вадимович,
Лобода Петро Іванович,
Науменко Олександр Артемович,
Олександр Бондаренко,
Планковський Сергій Ігорович,

за участі запрошених осіб:

Сдвижкова Олена Олександрівна – гарант ОП,
Данильченко Юрій Михайлович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37104
Назва ОП	Прикладна механіка
Галузь знань	13 Механічна інженерія
Спеціальність	131 Прикладна механіка
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Згідно висновків експертної групи, самоаналізу закладу: цілі ОНП «Прикладна механіка» є чітко сформульованими і відповідають місії та стратегічним цілям закладу, які корелюються зі стратегією розвитку закладу. Ціль освітньої програми: формування системи теоретичних знань та навичок дослідника з прикладної механіки, що передбачає передачу існуючих та створення нових концепцій шляхом розв'язання комплексних спеціалізованих та практичних задач, що характеризуються невизначеністю умов, в галузі наукових досліджень, вищої освіти, виробництва та експлуатації технічних систем, розробки технологій машинобудівних виробництв, досліджень процесів зміцнення та руйнування гірських порід і ґрунтів, фізико-хімічних перетворень у гірських породах, напружено-деформованого стану породних масивів, підданих дії фізичних полів.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Згідно висновків експертної групи, самоаналізу закладу: цілі та програмні результати навчання ОНП визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін: НПП, здобувачів, роботодавців. Дані факти підтверджені зустрічами з експертною групою.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Програма орієнтована на сучасні тенденції розвитку ринку праці. У Дніпровському регіоні є реальна потреба у кадрах найвищої кваліфікації для сучасних виробничих підприємств, зокрема для таких підприємств: ДП «Конструкторське бюро «Південне», ПАО «Завод «Південмаш», ПАО «Укрзалізниця», «ДТЕК Павлоградвугілля», Компанія «Інтерпайп».

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти освітньо-наукового ступеня (доктор філософії) спеціальності 131 Прикладна механіка - відсутній. Мета і орієнтація ОНП загалом відповідають вимогам 8 рівню НРК.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг програми становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимозі абз. 3 ч. 6 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Стандарт вищої освіти - відсутній.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Виходячи з фактів, наведених у висновку експертної групи, відомості самоаналізу, самої програми, відповіді закладу встановлено: 1. Відповідно до ч.5 ст.9 ЗУ "Про вищу освіту": "Заклади вищої освіти (наукові установи) самостійно розробляють і затверджують освітні програми з урахуванням вимог до відповідного рівня вищої освіти, встановлених законодавством та стандартами вищої освіти." Встановлено, стандарти вищої освіти для рівнів магістра та доктора філософії за 131 та 184 спеціальностями відсутні. 2. Відповідно до Таблиці відповідності Переліку наукових спеціальностей (Перелік 2011) та Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Перелік 2015), затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки України № 1151 від 06.11.2015 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України № 419 від 12.04.2016) встановлено: спеціальність 05.15.09 "Геотехнічна і гірнична механіка" відноситься саме до 13 Галузі знань за спеціальністю 131 "Прикладна механіка". 3. Виходячи з відсутності стандартів вищої освіти для рівнів магістра та доктора філософії за 131 та 184, можна зробити припущення щодо міждисциплінарності даної програми. Вимоги до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм - відсутні. Наявний проєкт даного документу, який на сьогодні перебуває на громадському обговоренні. З тексту даного проєкту видно, що "Міждисциплінарна освітньо-наукова програма на другому (магістерському) та третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти повинна відповідати стандартам цього рівня вищої освіти за відповідними спеціальностями в частині визначення предметної області". Хоч це не є, на сьогодні, нормою нормативного акту, проте логіка, закладена наступна: освітня програма повинна відповідати стандарту та предметній області. В нашому випадку програма відповідає предметній області 131 "Прикладна механіка". Таке судження зроблено на основі аналізу предметної області затверджених стандартів вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за 131 та 184 спеціальностями. 4. Проаналізувавши програми 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 років встановлено: у програмі 2016, 2017, 2018, 2019 вибіркова частина представлена декількома рівнозначними за обсягом блоками навчальних дисциплін (варіантами). Обсяг вибіркової частини становив 10 кредитів ЄКТС (дві навчальні дисципліни по 5 кредитів ЄКТС кожна). У програмах 2016, 2017 блоки не мають назв, виключно дисципліни. У програмах 2018, 2019 блоки отримали окремі назви, що покращило інформативність здобувачів. У програмі 2020 - така система відображення знята та замінена на "Вибіркову частину" без опису, оскільки вибірковою частиною формує здобувач, обираючи із запропонованого переліку вибірових навчальних дисциплін. Виходячи з наведених фактів: Зміст освітньої програми структуровано, освітні компоненти, включені до програми, підпорядковані певній логіці навчання і викладання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Згідно висновку експертної групи, відомості самоаналізу: предметна область професійної діяльності доктора філософії спеціальності 131 Прикладна механіка включає в себе: 1) проектування, виробництво та експлуатацію технічних систем, машин і устаткування, робото-технічних засобів та комплексів, розробку технологій машинобудівних виробництв (характерно для машинобудівної галузі); 2) дослідження процесів зміцнення та руйнування гірських порід і ґрунтів, фізико-хімічних перетворень та ефектів у гірських породах та кам'яному вугіллі, напружено-деформованого стану породних масивів, підданих дії фізичних полів (характерно для гірництва). Саме це і визначає особливість даної ОНП, що полягає у використанні концептуальних та методологічних підвалин прикладної механіки для науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних галузей.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії є вибіркові дисципліни і наукові напрямки досліджень випускових кафедр. Згідно висновку експертної групи, відомості самооцінювання, навчального плану: обсяг дисциплін за вільним вибором здобувачів становить 16 кредитів ЄКТС. Вимога Закону України «Про вищу освіту». Експертна група пересвідчилась у наявності реального вибору студентами вибірових дисциплін і тематики наукової роботи.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Експертна група встановила за зазначила у своєму висновку: 1. Під час реалізації програми передбачено проведення викладацької практики загальним обсягом 4 кредити ЄКТС, що є достатнім для здобуття універсальних навичок з

організації та проведення навчальних занять (ЗК 3). 2. Практична підготовка здобувачів здійснюється під час проведення наукових досліджень (виконання наукової складової програми) шляхом застосування лабораторного обладнання, дослідних установок тощо, що сприяє набуттю універсальних навичок дослідника (СК 4) і закріпленню спеціальних компетентностей (СК 8 і СК 9). 3. Роботодавці залучаються до проведення практичної підготовки здобувачів шляхом надання можливостей використання власної лабораторної бази для проведення наукових досліджень.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

В змісті програми соціальні навички формуються в межах набуття загальнонаукових (філософських) компетентностей (ЗК1), мовних компетентностей і набуття універсальних навичок з організації та проведення навчальних занять (ЗК3). Обов'язковою серед дисциплін за вибором здобувача, є дисципліна обсягом 4 кредити ЄКТС, що забезпечує набуття соціальних навичок (soft skills).

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Стандарт вищої освіти - відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Програма включає чотири складові (загальним обсягом 44 кредити ЄКТС), що передбачають набуття здобувачем обов'язкових компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій: здобуття глибоких знань із спеціальності, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку, за якою здобувач проводить дослідження - загальним обсягом 15 кредитів; оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору - обсягом 4 кредити ЄКТС; набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності - загальним обсягом 15 кредитів ЄКТС та П1 обсягом 4 кредити ЄКТС; здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності - 6 кредитів ЄКТС. Отримання вибіркової компетентності, що посилюють професійні навички здобувачів забезпечується вибірковою частиною - 16 кредитів ЄКТС. Виходячи з наведених фактів у висновку експертної групи, відомості самоаналізу, самої програми можна стверджувати, що обсяг програми та окремих освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка за дуальною формою не передбачена.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Вступна кампанія відбувається прозоро, абітурієнти мають рівні права - випускники та працівники закладу не користуються ніякими перевагами при зарахуванні. Правила прийому не містять будь-яких дискримінаційних положень, зокрема, для абітурієнтів з особливими потребами. Згідно висновку експертної групи: під час вступної кампанії заклад повністю керується принципами відкритості і прозорості. Здобувачі та НПП закладу, при спілкуванні з представниками експертної групи, підтвердили обізнаність з існуючими в закладі Правилами прийому на навчання до аспірантури та докторантури.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Виходячи з фактів, наведених у висновку експертної групи, відомості самоаналізу, самої програми, відповіді закладу встановлено: 1. Згідно абз. 2 п.20 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора

наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №261 від 23.03.2016 (зі змінами): "Вступні випробування до аспірантури (ад'юнктури) закладу вищої освіти (наукової установи) складаються з: вступного іспиту із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності)". Тобто, на програму можуть поступити особи, які мають диплом магістра за 131 спеціальністю та склали вступні випробування. 2. 05.15.09 "Геотехнічна і гірнична механіка" відноситься до 13 Галузі знань за спеціальністю 131 "Прикладна механіка". 3. Відповідно до п.6 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016: "Вступ до аспірантури (ад'юнктури) та докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Порядку, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН, та правил прийому до відповідного закладу вищої освіти (наукової установи)." 4. 3. Відповідно до п.7 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016: "Правила прийому до закладу вищої освіти (наукової установи) діють протягом відповідного календарного року і визначають, зокрема: зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури (ад'юнктури) та докторантури за кожною спеціальністю або відповідною галуззю знань". 5. Так, дійсно, програма вступного фахового екзамену до аспірантури від 18.02.2019 складається з 2 блоків. 2 блок модулів аналізу напружено-деформованого стану предмету дослідження. Відповідно до якого вступник повинен мати компетенції з геотехніки та гірничої механіки. 6. Ціль програми: формування системи теоретичних знань та навичок дослідника з прикладної механіки, що передбачає передачу існуючих та створення нових концепцій шляхом розв'язання комплексних спеціалізованих та практичних задач, що характеризуються невизначеністю умов, в галузі наукових досліджень, вищої освіти, виробництва та експлуатації технічних систем, розробки технологій машинобудівних виробництв, досліджень процесів зміцнення та руйнування гірських порід і ґрунтів, фізико-хімічних перетворень у гірських породах, напружено-деформованого стану породних масивів, підданих дії фізичних полів. Виходячи з наведених фактів, можна стверджувати, що правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні. В закладі створено та плідно працюють відділи міжнародної академічної мобільності та міжнародних проєктів, де у відкритому доступі надається інформація стосовно досвіду участі студентів у програмах академічної мобільності. З метою дотримання процедури визнання документів про освіту, виданих навчальними закладами інших держав, наказом ректора № 2143-л від 25.11.2016 затверджено «Положення про створення комісії з визнання іноземних документів про освіту». Здобувачі інформуються про процедуру визнання результатів навчання через відділ аспірантури і докторантури та відділи міжнародної академічної мобільності та міжнародних проєктів.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На момент проведення акредитаційної експертизи, документ, що регулює питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відсутній. Випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не було. Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Експертна група засвідчила обізнаність здобувачів щодо механізму визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, а також окремі випадки визнання результатів навчання у неформальній освіті в межах інших окремих ОНП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Навчання і викладання здійснюється із застосуванням різних методів навчання таких, як: тести, кейси, ситуаційні вправи, індивідуальні завдання, наукові дискусії, наукові виступи. Згідно висновків експертної групи та відомості самоаналізу встановлено, що освітній процес у НТУ «ДП» базується на системному підході, форми, методи навчання і викладання (навчальні заняття, самостійна робота, наукові семінари, контрольні заходи, педагогічна практика тощо) сприяють досягненню заявлених в ОНП цілей та програмних результатів навчання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Кожна навчальна дисципліна, містить зміст навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їхній обсяг, визначає форми та засоби поточного й підсумкового контролю, результати навчання. Здобувачам доступна інформація про автора будь-якого навчального курсу, перелік рекомендованої літератури, питання семестрового контролю, система оцінювання знань, глосарій, лекційні матеріали, методичні рекомендації для виконання практичних та тестових завдань. Критерії оцінювання доводяться лектором на початку семестру.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Згідно висновків експертної групи: поєднання навчального процесу з науковою діяльністю здобувачів організовано на належному рівні. Підтвердження: їх активна участь у науково-дослідній тематиці, яка є догичною тематиці їх дисертаційних робіт.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміст освітніх компонентів оновлюється викладачами з урахуванням сучасних практик та наукових досягнень та інтересів.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Експертна група встановила: заклад пріоритетними напрямками власного стратегічного розвитку визначає налагодження та поглиблення співпраці з університетами і організаціями інших країн світу, підвищення якості освіти і науки відповідно до міжнародних освітніх стандартів, що відображається на цілях та змісті програми.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Виходячи з фактів наведених у висновку експертної групи, відомості самооцінювання, наведених внутрішніх нормативних актів - форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти відсутній. Атестація здобувачів представлена у вигляді захисту дисертації, що здійснюється здійснюється за окремою процедурою, регламентованою «Положенням про порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії в НТУ «ДП»».

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів чіткі і зрозумілі та доступні для усіх учасників освітнього процесу. Як підтвердження, наведено ряд внутрішніх нормативних актів, які зазначені у висновку експертної групи та відомості самоаналізу. Документи знаходяться у вільному доступі для усіх учасників освітнього процесу на офіційному веб-сайті

закладу. Моніторинг обізнаності здобувачів щодо процедур проведення контрольних заходів визначається відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти спільно із Центром соціологічного аудиту закладу.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у НТУ «ДП» регламентується «Кодексом академічної доброчесності», «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату». Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти спільно та Центр соціологічного аудиту провели опитування, що відображені у висновку експертної групи. Головними проявами академічної недоброчесності здобувачі вважають списування (60,7%), академічний плагіат (49,3%), фабрикація (33%), самоплагіат (15,3%), а найбільш поширеними в університеті - користування шпаргалками (18,5%) і списування (16,8%). За результатами опитування здобувачів ОНП (фокус-група 4) встановлено, що найбільш поширеними порушеннями академічної доброчесності були текстові запозичення без посилань на авторів. Це зазвичай виявлялось на первинному рівні при рецензуванні або оцінюванні робіт аспірантів та виправлялось шляхом коректного посилання на першоджерело. Перевірка дисертацій на плагіат не проводилась внаслідок відсутності готових до захисту.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Інформація щодо НПП коректно наведена у матеріалах відомостей СО і підтверджує відповідність академічної та професійної кваліфікації, а також професійну активність викладачів за даною ОНП.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури та критерії конкурсного відбору НПП прозорі та зрозумілі, регламентуються «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (нова редакція)»

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Наявне реальне залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу .

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

На основі висновків експертної групи та фактів наведених у відомості самооцінювання закладу: Заклад залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

У закладі діє система професійного розвитку НПП, яка складається з: 1. підвищення кваліфікації в міжгалузевому інституті безперервної освіти; 2. стажування викладачів у провідних установах; 3. тренінгів; 4. методичних семінарів, присвячених актуальним проблемам вищої освіти та науки.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Діє система нагородження у вигляді вручення медалей, відзнак та присвоєння почесних звань працівникам університету за багаторічну бездоганну працю закладі та заслуги у науково-педагогічній, організаційно-адміністративній, громадській та виховній роботі, а також значний внесок у розвиток закладу, створення його матеріально-технічної та виробничої бази, розвиток міжнародних відносин.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові, матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення гарантують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Факти детально наведені у висновку експертної групи та відомості самоаналізу закладу.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Згідно висновків експертної групи: здобувачі підтвердили безоплатний доступ до необхідної для здійснення навчальної та наукової діяльності інфраструктури та інформаційних ресурсів.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Згідно висновків експертної групи та фактів, наведених у відомості самоаналізу: стан усіх приміщень закладу відповідає положенням будівельних норм експлуатації будівель та вимогам з охорони праці.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Освітня та організаційна підтримка аспірантів забезпечується роботою кафедр; інформаційна підтримка здобувачів здійснюється за рахунок наявності необхідної інформації у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО, сторінках кафедр, відділу аспірантури і докторантури; соціальна і психологічна допомога надається соціально-психологічною службою.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В закладі створені умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Наведені факти інфраструктурних, нормативних рішень.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Наявні політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій чіткі та зрозумілі.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Програма розроблялась і щорічно переглядалась робочою групою, обговорювалось на засіданні науково-методичної комісії зі спеціальності, погоджувалось науково-методичним відділом, Центром моніторингу знань та тестування, відділом аспірантури і докторантури і затверджувалось Вченою радою університету.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Приклад: врахування пропозицій аспіранта Ружина П.О. щодо запровадження практичної роботи з імітаційно-статистичного моделювання вимірально-контрольних процедур при двохфакторному контролі геометричних параметрів деталей (протокол НМК № 6 від 02.09.19) і випускника аспірантури Войчишена О.Л. стосовно необхідності вивчення САМ-систем, що використовуються для тривимірного друку деталей складної форми (протокол НМК № 9 від 20.12.19).

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

На засіданні НМК за спеціальністю 131 Прикладна механіка (протокол №5 від 21.01.2019) було створено робочу групу стейкхолдерів, до складу якої увійшли начальник групи № 7 КБ «Південне» Чубенко М.Г. та директор ТОВ «Модіфік» Мацук З.М. Вони, і ряд інших запрошених представників працедавців: д.т.н., проф. Надутий В.П. (ІГТМ НАН України), Чубенко М.Г. (ДП «Конструкторське бюро «Південне» ім. М.К. Янгеля»), к.т.н. Кириченко О.Л. (Павлоградський хімічний завод), к.т.н. Жовтобрюх В.О. (група компаній Технічний центр «ВаріУс»), Войчишен О.Л. (Центр «Спеціальні технології машинобудування») приймали активну участь в роботі НМК стосовно питань розробки нових і удосконалення існуючих дисциплін, а також напрямків освітньої і наукової діяльності здобувачів, що підтверджується протоколами засідань НМК №№ 6, 8, 9 2019.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Діє Асоціація випускників закладу. Асоціація організовує традиційні щорічні зустрічі випускників та видає збірники «Відгукніться, друзі!», у яких розміщується коротка інформація про випускників та спосіб зв'язку з ними.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

За результатами зовнішнього оцінювання забезпечення якості вищої освіти заклад отримав Сертифікат на систему управління якістю стосовно послуг у сфері вищої освіти університетського рівня. Система управління якістю закладу має 5-рівневу структуру з чітким розподілом між структурними підрозділами та іншими учасниками (НПП, здобувачами тощо) завдань ініціювання, розроблення (внесення змін), оцінювання, прийняття рішення та впровадження (реалізації, виконання) документів (заходів), що регламентують освітню діяльність університету. Експертна група вважає за потрібне особливо відзначити організаційну мобільність діючої в закладі системи забезпечення якості освіти, насамперед в частині інформаційного супроводу освітньої діяльності на рівні кафедр і адміністративних підрозділів.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОНП «Прикладна механіка» за 3-м рівнем вищої освіти акредитується вперше. Всі зміни, що вносились в ОНП протягом 2017-2019 були обумовлені лише зміною нормативної бази МОН України стосовно загальних вимог до ОП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Згідно висновків експертної групи, відомості самоаналізу, внутрішніх нормативних документів закладу контроль якості закладу здійснюється за показниками: якості змісту вищої освіти та освітніх програм; якості освітнього процесу та його учасників; якості освітніх та матеріально-технічних ресурсів; якості результатів вищої освіти та динаміки розвитку. Відповідно до цього формується і культура якості академічної спільноти, що будується за принципами забезпечення академічної доброчесності та свободи; уникнення академічного шахрайства; запобігання проявам нетолерантності чи дискримінації проти здобувачів вищої освіти або викладачів; орієнтації на споживачів освітніх послуг; відповідності очікуванням суспільства, здобувачів вищої освіти, роботодавців та партнерських організацій.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу чітко та зрозуміло зазначені у: 1. Статут НТУ «ДП»; 2. Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП»; 3. Правила внутрішнього трудового розпорядку

НТУ «ДП».

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Проєкт ОНП «Прикладна механіка» опубліковано на офіційному сайті НТУ «ДП».

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Не складний інтерфейс офіційного сайту НТУ «ДП» дозволяє розібратись та знайти необхідну інформацію.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Згідно аналізу експертної групи: теми дисертаційних робіт здобувачів в цілому їх дотичність до окремих дисциплін як загальної, так і професійної підготовки.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Згідно висновків експертної групи, власного аналізу, відомостей самоаналізу: повна відповідність наукової діяльності аспірантів напрямам досліджень наукових керівників, які працюють на кафедрах «Технологій машинобудування та матеріалознавства» і «Будівництва, геотехніки і геомеханіки».

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

Аспіранти можуть звертатися за консультацією як до керівника, так й до інших НПП кафедри; на кафедрі створене позитивне середовище, коли молоді науковці можуть обговорити проблеми чи результати власного дослідження з науковим керівником або членами випускової кафедри; формування взаємовідносин між здобувачем та науковим керівником здійснюється на засадах довіри, підтримки та відкритості. Заклад забезпечує можливість аспірантам проведення власних досліджень та апробації напрацьованих матеріалів. Кафедри ТММ і БГГ є організаторами проведення міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій, семінарів.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

Заклад забезпечив можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти шляхом укладання угод з навчальними та науковими закладами про співпрацю. Експертна група встановила, що протягом останніх років здобувачі приймали активну участь у міжнародних конференціях.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Перелік науково-дослідних держбюджетних та госпдогвірних тем у 2016-2020 рр., результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються. Усі наукові керівники мають публікації у високо рейтингових журналах, які входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Постійним органом контролю за дотриманням академічної доброчесності є університетська комісія з етики. Тимчасовим – комісія з академічної доброчесності. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження ОК програми; відрахування; позбавлення академічної стипендії. З метою популяризації в університеті відбуваються

анкетування здобувачів вищої освіти і НПП з питань дотримання принципів академічної доброчесності, результати опитування розташовуються на сайті закладу.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Узгодити програмні результати навчання з новою редакцією Національної рамки кваліфікацій (редакція 2020 р.); 2. Рецензії-відгуки на програму з боку роботодавці привести у відповідність до реквізитів програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Внести правки до програми: Потреба у специфічному матеріально-технічному забезпеченні ОП (розділ 1.6. Ресурсне забезпечення реалізації програми) не враховує потреб геомеханічних систем (обмежується верстатним обладнанням з ЧПК), хоча за фактом ознайомлення ЕГ з матеріально-технічною базою - таке обладнання є. 2. Залучати до наукових досліджень за напрямками роботи аспірантів студентів 1-го і 2-го рівнів освіти з наступним відпрацюванням командної роботи під час проходження викладацької практики.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Підвищити активність здобувачів ОНП щодо участі в програмах академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Активізувати роботу кафедр щодо участі здобувачів в програмах зовнішньої академічної мобільності та участі в міжнародних проектах. 2. Науковим керівникам активізувати роботу здобувачів щодо збільшення публікацій у періодичних наукових виданнях держав ОЕСР та/або ЕС. 3. Залучати до освітнього та наукового процесу закордонних лекторів та науковців. 4. Оновити списки рекомендованої літератури в робочих програмах навчальних дисциплін сучасними виданнями.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Усунути неузгодженість представлення форми випускової атестації в ОНП і індивідуальному плані аспіранта відповідно до вимог чинного законодавства; 2. Зобов'язати аспірантів забезпечити виконання нормативних вимог щодо опублікування необхідної кількості наукових публікацій визначеного рівня і змісту протягом навчання.

Критерій 6. Людські ресурси

1. викладачам кафедри ТММ брати активнішу участь у міжнародних проектах та програмах академічної мобільності, які широко представлені на сайті відділу міжнародної академічної мобільності та міжнародних проектів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. За можливістю розширити номенклатуру діагностичного і вимірювального оснащення за напрямками наукових досліджень кафедри ТММ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Керівництву закладу рекомендовано зазначити кінцеву дату громадського обговорення проекту програми або опублікувати єдину кінцеву дату обговорення для проектів всіх ОНП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Провести перерозподіл обсягу програми за освітніми компонентами у вибірковій частині (окремі компоненти за вибором здобувача) з метою їхнього зрівноваження за фактично існуючими спеціалізаціями. 2. Посилити міжнародну активність добувачів за ОНП шляхом залучення до дослідницьких міжнародних проектів та грантових програм.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ДУРЯГІНА ЗОЯ АНТОНІВНА